SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 3. maja 2007*

V zadevi C-303/05,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 35 EU, ki ga je vložilo Arbitragehof (Belgija) z odločbo z dne 13. julija 2005, ki je prispela na Sodišče 29. julija 2005, v postopku

Advocaten voor de Wereld VZW

proti

Leden van de Ministerraad,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, R. Schintgen, P. Kūris, E. Juhász in J. Klučka, predsedniki senatov, J. N. Cunha Rodrigues (poročevalec), J. Makarczyk, U. Lõhmus, E. Levits in L. Bay Larsen, sodniki,

* Jezik postopka: nizozemščina.

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. julija 2006,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Advocaten voor de Wereld VZW L. Deleu, P. Bekaert in F. van Vlaenderen, advocaten,

— za belgijsko vlado M. Wimmer, zastopnik, skupaj z E. Jacubowitzom in P. de Maeyerom, avocats,

— za češko vlado T. Boček, zastopnik,

— za špansko vlado J. M. Rodríguez Cárcamo, zastopnik,

— za francosko vlado G. de Bergues, J.-C. Niollet in E. Belliard, zastopniki,

— za latvijsko vlado E. Balode-Buraka, zastopnica,

— za litovsko vlado D. Kriaučiūnas, zastopnik,

— za nizozemsko vlado H. G. Sevenster, M. de Mol in C. M. Wissels, zastopnice,

— za poljsko vlado J. Pietras, zastopnik,

— za finsko vlado E. Bygglin, zastopnica,

— za vlado Združenega kraljestva S. Nwaokolo in C. Gibbs, zastopnici, skupaj z A. Dashwoodom, barrister,

— za Svet Evropske unije S. Kyriakopoulou, J. Schutte in O. Petersen, zastopniki,

— za Komisijo Evropskih skupnosti W. Bogensberger in R. Troosters, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 12. septembra 2006

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na presojo veljavnosti Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL L 190, str. 1, v nadaljevanju: Okvirni sklep).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru tožbe, ki jo je združenje Advocaten voor de Wereld VZW (v nadaljevanju: Advocaten voor de Wereld) vložilo pri Arbitragehof za razveljavitev belgijskega zakona z dne 19. decembra 2003 o evropskem nalogu za prijetje (*Moniteur belge* z dne 22. decembra 2003, str. 60075, v nadaljevanju: zakon z dne 19. decembra 2003), in zlasti njegovih členov 3, 5(1) in (2) ter 7.

Pravni okvir

3 V skladu s peto uvodno izjavo Okvirnega sklepa:

„Zastavljeni cilj Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice, prinaša odpravo postopka izročitve med državami članicami in njegovo nadomestitev s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi. Nadalje uvedba novega poenostavljenega sistema predaje osumljenih ali obsojenih oseb zaradi kazenskega

pregona ali izvršitve kazni omogoča, da se odpravijo sedaj zapleteni in zamudni postopki izročitve. Tradicionalno sodelovanje, ki je doslej vladalo med državami članicami, bi moralo, v območju svobode, varnosti in pravice, v kazenskopravnih zadevah nadomestiti sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev, ki obsegajo odločitve pred izrekom kazni in pravnomočne odločbe."

4 Šesta uvodna izjava Okvirnega sklepa določa:

„Evropski nalog za prijetje, kot ga predvideva ta okvirni sklep, je na področju kazenskega prava prvi konkretni ukrep izvajanja načela medsebojnega priznavanja, o katerem je Evropski svet navedel, da je ‚temeljni kamen' pravosodnega sodelovanja."

5 V skladu z sedmo uvodno izjavo Okvirnega sklepa:

„Ker cilja o nadomestitvi sistema večstranske izročitve oseb, ki se je oblikoval na podlagi Evropske konvencije o izročitvi z 13. decembra 1957, ni mogoče zadostno uresničiti z enostranskim delovanjem držav članic in ga je torej, zaradi njegovega obsega in učinkov, laže uresničiti na ravni Unije, lahko Svet sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji in člena 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. V skladu z načelom proporcialnosti, kakor je predstavljeno v slednjem členu, ta okvirni sklep ne presega okvirov tega, kar je potrebno za uresničitev tega cilja."

6 V skladu z enajsto uvodno izjavo Okvirnega sklepa:

„V odnosih med državami članicami naj bi evropski nalog za prijetje zamenjal vse prejšnje dokumente o izročitvi, vključno z vsemi določbami Naslova III Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma, v delih, v katerih ta ureja izročitev oseb."

7 Člen 1 Okvirnega sklepa, ki je bil sprejet na podlagi členov 31(1)(a) in (b) EU ter 34(2)(b) EU, določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 Pogodbe o Evropski uniji."

8 Člen 2 Okvirnega sklepa določa:

„1. Evropski nalog za prijetje se lahko izda za dejanja, ki se po pravu odreditvene države članice kaznujejo z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti najmanj 12 mesecev ali, kadar sta kazen ali ukrep, vezan na odvzem prostosti izrečena, za kazni do najmanj štirih mesecev.

2. Naslednja kazniva dejanja, če so v odreditveni državi članici kazniva z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti do najmanj treh let in kot so opredeljena po pravu odreditvene države članice, so po tem okvirnem sklepu in brez ugotavljanja dvojne kaznivosti storjenega dejanja razlog za predajo osebe na podlagi evropskega naloga za prijetje:

— pripadnost kriminalni združbi,

— terorizem,

— trgovina z ljudmi,

— spolna izkoriščanje otrok in otroška pornografija,

— nedovoljena trgovina s prepovedanimi drogami,

— nedovoljena trgovina z orožjem, strelivom in eksplozivi,

— korupcija,

— goljufije, vključno s tistimi, ki ogrožajo finančne interese Evropske unije [Evropskih skupnosti] v smislu Konvencije z dne 26. julija 1995 o varovanju finančnih interesov Evropske unije [Evropskih skupnosti],

— pranje denarja [prikrivanje koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem],

— ponarejanje denarja, vključno z eurom,

— kazniva dejanja, storjena z uporabo računalnika,

— kazniva dejanja, storjena zoper okolje, prostor in naravne dobrine, vključno z nedovoljeno trgovino z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami,

— omogočanje prepovedanega prehoda čez državno mejo in bivanja v državi,

— umor in povzročitev hudih telesnih poškodb,

— nedovoljena trgovina s človeškimi organi in tkivi,

— ugrabitev, protipraven odvzem prostosti, jemanje talcev,

— rasizem in ksenofobija,

— rop v skupini [organizirani] ali oborožen rop,

— nedovoljena trgovina s kulturnimi dobrinami, vključno s starinami in umetniškimi deli,

— goljufije,

— izsiljevanje v skupini ali z uporabo orožja ali nevarnega orodja [izsiljevanje in oderuštvo],

— ponarejanje industrijskih izdelkov in prodaja takih izdelkov,

— ponarejanje in promet z uradnimi dokumenti,

— ponarejanje različnih oblik plačilnih sredstev,

— nedovoljena trgovina s hormonskimi snovmi in drugimi spodbujevalci rasti,

— nedovoljena trgovina z jedrskimi in radioaktivnimi snovmi,

— trgovina z ukradenimi vozili,

— posilstvo,

— požig,

— kazniva dejanja, za katera je pristojno Mednarodno kazensko sodišče,

— ugrabitev letala ali ladje,

— sabotaža.

3. Svet lahko kadarkoli soglasno odloči, po posvetovanju z Evropskim parlamentom, kot to določajo pogoji iz člena 39(1) Pogodbe o Evropski uniji, da se seznamu iz odstavka 2 dodajo še druge kategorije kaznivih dejanj. Svet, glede na poročilo, ki mu ga predloži Komisija na podlagi člena 34(3), preuči, ali je treba seznam razširiti ali spremeniti.

4. Pri drugih kaznivih dejanjih, ki niso zajeta v odstavku 2, se zahtevana oseba lahko preda pod pogojem, da dejanja, za katera je bil odrejen nalog za prijetje, po zakonu izvršitvene države članice pomenijo kaznivo dejanje, kakršnikoli že so njegovi sestavni elementi ali opis."

9 Člen 31 Okvirnega sklepa določa:

„1. Brez poseganja v uporabo konvencij v odnosih med državami članicami in tretjimi državami ta okvirni sklep s 1. januarjem 2004 nadomesti ustrezne določbe

naslednjih konvencij, ki se uporabljajo na področju izročitve oseb v odnosih med državami članicami:

a) Evropske konvencije o izročitvi z 13. decembra 1957, njenega dodatnega protokola z 15. oktobra 1975, in drugega dodatnega protokola z 17. marca 1978 in Evropske konvencije o zatiranju terorizma z 27. januarja 1977, v delu, v katerem ta konvencija ureja izročitev oseb;

b) Sporazuma med dvanajstimi državami članicami Evropskih skupnosti o poenostavitvi in posodobitvi metod pošiljanja zahtev po izročitvi z 26. maja 1989;

c) Konvencije o poenostavljenem postopku izročitve med državami članicami Evropske unije z 10. marca 1995;

d) Konvencije o izročitvi oseb med državami članicami Evropske unije z 27. septembra 1996;

e) poglavja 4 naslova III Konvencije z 19. junija 1990 o izvajanju Schengenskega sporazuma z 14. junija 1985 o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah.

2. Države članice lahko tudi potem, ko bo ta okvirni sklep sprejet, uporabljajo veljavne dvostranske in večstranske sporazume in dogovore, če ti sporazumi in

dogovori širijo cilje tega okvirnega sklepa ter pomagajo poenostaviti in pospešijo postopke predaje oseb, ki so predmet evropskih nalogov za prijetje.

Države članice lahko sklenejo dvostranske in večstranske sporazume in dogovore tudi po začetku veljavnosti tega okvirnega sklepa, če ti sporazumi in dogovori omogočajo razširitev predpisov tega okvirnega sklepa in pomagajo še bolj poenostaviti in pospešiti postopke predaje oseb, ki so predmet evropskih nalogov za prijetje, zlasti z določitvijo krajših časovnih rokov, kot so tisti iz člena 17, z razširitvijo seznama kaznivih dejanj iz člena 2(2), z dodatnim krčenjem razlogov za zavrnitev iz členov 3 in 4 in z nižanjem praga, predvidenega v členu 2(1) in (2).

Sporazumi in dogovori iz drugega pododstavka nikakor ne smejo vplivati na odnose z državami članicami, ki niso njihove podpisnice.

Države članice v treh mesecih po začetku veljavnosti tega okvirnega sklepa uradno obvestijo Svet in Komisijo o obstoječih sporazumih in dogovorih iz prvega pododstavka, ki jih želijo še naprej uporabljati.

Države članice uradno obvestijo Svet in Komisijo tudi o vseh novih sporazumih in dogovorih, kakor so navedeni v drugem pododstavku, v treh mesecih po njihovem podpisu.

3. Kadar se konvencije in sporazumi iz odstavka 1 uporabljajo na tistih ozemljih držav članic ali na ozemljih, kjer je država članica odgovorna za njihove zunanje odnose, na katerih se ta okvirni sklep ne uporablja, te listine še naprej urejajo odnose med temi ozemlji in drugimi državami članicami."

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

10 Iz predložitvene odločbe izhaja, da je Advocaten voor de Wereld z vlogo z dne 21. junija 2004 pri Arbitragehof vložilo tožbo za celotno ali delno razveljavitev zakona z dne 19. decembra 2003, ki v notranje belgijsko pravo prenaša določbe Okvirnega sklepa.

11 Advocaten voor de Wereld v utemeljitev svoje tožbe trdi predvsem, da je Okvirni sklep neveljaven, ker bi moralo biti področje evropskega naloga za prijetje preneseno s konvencijo in ne z okvirnim sklepom, ker je v skladu s členom 34(2)(b) EU okvirne sklepe možno sprejeti le za „približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic", za kar pa naj v tej zadevi ne bi šlo.

12 Advocaten voor de Wereld poleg tega trdi, da člen 5(2) zakona z dne 19. decembra 2003, s katerim se v notranje belgijsko pravo prenaša člen 2(2) Okvirnega sklepa, krši načelo enakosti in prepovedi diskriminacije, s tem da pri kaznivih dejanjih, navedenih v tej določbi, v primeru izvršitve evropskega naloga za prijetje brez

objektivne in primerne utemeljitve odstopa od zahteve po dvojni kaznivosti, medtem ko je ta zahteva ohranjena za druga kazniva dejanja.

13 Advocaten voor de Wereld prav tako zatrjuje, da zakon z dne 19. decembra 2003, s tem da ne navaja več kaznivih dejanj, katerih normativna vsebina je dovolj jasno in natančno določena, temveč našteva le nejasne kategorije nezaželenih dejanj, niti ne izpolnjuje zahtev načela zakonitosti na kazenskem področju. Pravosodni organ, ki mora odločiti o izvršitvi evropskega naloga za prijetje, naj ne bi imel zadostnih informacij za učinkovit nadzor, ali kazniva dejanja, zaradi katerih je zahtevana oseba kazensko preganjana ali za katera je bila zoper njo izrečena kazen, izhajajo iz ene izmed kategorij, navedenih v členu 5(2) navedenega zakona. Neobstoj jasne in natančne opredelitve kaznivih dejanj iz te določbe naj bi vodil do neskladne uporabe navedenega zakona s strani različnih organov, ki morajo izvršiti evropski nalog za prijetje in naj bi zato prav tako kršil načelo enakosti in prepovedi diskriminacije.

14 Arbitragehof poudarja, da je zakon z dne 19. decembra 2003 neposredna posledica odločitve Sveta, da področje evropskega naloga za prijetje uredi z okvirnim sklepom. Očitki, na katere se je zoper navedeni zakon sklicevalo Advocaten voor de Wereld, naj bi prav tako veljali glede Okvirnega sklepa. Razlike v razlagi med sodišči glede veljavnosti aktov Skupnosti in veljavnosti zakonodaje, s katero se ti akti izvajajo v nacionalnem pravu, bi ogrozile enotnost pravnega reda Skupnosti in škodile splošnemu načelu pravne varnosti.

15 Arbitragehof dodaja, da je na podlagi člena 35(1) EU Sodišče edino pristojno za predhodno odločanje o veljavnosti okvirnih sklepov in da je v skladu z odstavkom 2 tega člena Kraljevina Belgija priznala pristojnost Sodišča na tem področju.

16 V teh okoliščinah je Arbitragehof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je Okvirni sklep [...] združljiv s členom 34(2)(b) Pogodbe [EU], v skladu s katerim se okvirni sklepi lahko sprejemajo le z namenom približevanja zakonov in drugih predpisov držav članic?

2. Ali je člen 2(2) Okvirnega sklepa [...] v delu, v katerem razveljavlja v njem določeno ugotovitev obstoja dvojne kaznivosti kaznivih dejanj, določenih v njem, združljiv s členom 6(2) Pogodbe [EU], zlasti z načelom zakonitosti v kazenskih zadevah ter načelom enakosti in prepovedi diskriminacije, ki jih zagotavlja ta določba?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

Dopustnost

17 Češka vlada trdi, da je prvo vprašanje za predhodno odločanje nedopustno, ker Sodišču nalaga preizkus člena 34(2)(b) EU, ki je določba primarnega prava, nad katerim nima nadzora.

18 Ta trditev ni utemeljena. V skladu s členom 35(1) EU je namreč Sodišče ob upoštevanju pogojev iz tega člena pristojno za predhodno odločanje o razlagi in veljavnosti zlasti okvirnih sklepov, kar nujno pomeni, da lahko tudi v primeru neobstoja izrecne pristojnosti v zvezi s tem razlaga določbe primarnega prava, kot je člen 34(2)(b) EU, kadar mora, kot v postopku v glavni stvari, Sodišče presoditi, ali je bil Okvirni sklep pravilno sprejet na podlagi tega člena.

19 Po mnenju češke vlade je prvo vprašanje za predhodno odločanje prav tako nedopustno, ker iz predložitvene odločbe niso jasno razvidni primerni razlogi, ki bi upravičevali ugotovitev neveljavnosti Okvirnega sklepa. Ta vlada naj zato ne bi imela možnosti ustrezno predstaviti svojih stališč glede tega vprašanja. Natančneje, če je Advocaten voor de Wereld trdilo, da Okvirni sklep ni privedel do približevanja zakonov držav članic, bi moralo utemeljiti to trditev, Arbitragehof pa bi jo moral navesti v predložitveni odločbi.

20 Poudariti je treba, da podatki, posredovani v predložitvenih odločbah, Sodišču ne omogočajo samo tega, da poda ustrezne odgovore, ampak dajejo tudi vladam držav članic in drugim zainteresiranim strankam možnost, da v skladu s členom 23 Statuta Sodišča predstavijo svoja stališča (glej zlasti sklep z dne 2. marca 1999 v zadevi Colonia Versicherung in drugi, C-422/98, Recueil, str. I-1279, točka 5).

21 V postopku v glavni stvari predložitvena odločba vsebuje dovolj navedb za izpolnitev teh zahtev. Kot je bilo poudarjeno v točki 11 te sodbe, iz predložitvene odločbe namreč izhaja, da Advocaten voor de Wereld zagovarja trditev, v skladu s katero bi moralo biti področje evropskega naloga za prijetje preneseno s konvencijo in ne z okvirnim sklepom, ker je v skladu s členom 34(2)(b) EU okvirne sklepe mogoče

sprejeti le zaradi „približevanja zakonov in drugih predpisov držav članic", za kar pa naj v obravnavanem primeru ne bi šlo.

22 Takšne navedbe ne zadostujejo le za to, da se Sodišču omogoči, da poda ustrezen odgovor, ampak tudi, da se zaščiti možnosti, da se predstavijo stališča zadevnih strank, držav članic, Sveta in Komisije v skladu s členom 23 Statuta Sodišča, kar prav tako potrjujejo stališča, ki so jih podale vse stranke, ki so intervenirale v tem postopku, vključno s stališči, ki jih je predstavila češka vlada.

23 Prvo vprašanje za predhodno odločanje je zato dopustno.

Utemeljenost

24 Advocaten voor de Wereld v nasprotju z vsemi drugimi strankami, ki so podale stališča v okviru tega postopka, trdi, da bi moralo biti področje evropskega naloga za prijetje v skladu s členom 34(2)(d) EU urejeno s konvencijo.

25 Po eni strani naj namreč okvirni sklep ne bi mogel biti veljavno sprejet za približevanje zakonov in drugih predpisov, kot določa člen 34(2)(b) EU, ker naj bi bil Svet pooblaščen za sprejemanje okvirnih sklepov le za postopno približevanje kazenskih predpisov zgolj v primerih, določenih v členih 29, drugi odstavek, tretja alinea, EU in 31(1)(e) EU. Za druge skupne ukrepe na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah naj bi moral Svet uporabiti konvencije na podlagi člena 34(2)(d) EU.

26 Po drugi strani naj bi Okvirni sklep v skladu s členom 31 s 1. januarjem 2004 nadomestil konvencijsko pravo, ki se uporablja na področju izročitve oseb v odnosih med državami članicami. Vendar pa naj bi le tovrsten akt, in sicer konvencija v smislu člena 34(2)(d) EU, lahko veljavno odstopil od veljavnega konvencijskega prava.

27 Te utemeljitve ni mogoče sprejeti.

28 Kot izhaja zlasti iz člena 1(1) in (2) Okvirnega sklepa ter njegovih od pete do sedme ter enajste uvodne izjave, je njegov namen nadomestitev sistema večstranske izročitve med državami članicami s sistemom predaje obsojenih ali osumljenih oseb med pravosodnimi organi zaradi kazenskega pregona ali izvršitve kazni, ki temelji na načelu medsebojnega priznavanja.

29 Medsebojno priznavanje nalogov za prijetje, izdanih v različnih državah članicah, v skladu s pravom zadevne odreditvene države zahteva približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah in, podrobneje, predpisov, ki zadevajo pogoje, postopke in učinke predaje med nacionalnimi organi.

30 Natančno to je namen Okvirnega sklepa, zlasti kar zadeva pravila, ki se nanašajo na kategorije navedenih kaznivih dejanj, za katera ni ugotavljanja dvojne kaznivosti (člen 2(2)), na razloge za obvezno ali fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje (člena 3 in 4), na vsebino in obliko tega naloga (člen 8), na pošiljanje tega naloga in postopke pošiljanja (člena 9 in 10), na minimalna jamstva, ki jih je treba

zagotoviti zahtevani ali prijeti osebi (členi od 11 do 14), na časovne roke in postopke pri odločitvi o izvršitvi navedenega naloga (člen 17) ter na časovne roke za predajo zahtevane osebe (člen 23).

31 Okvirni sklep temelji na členu 31(1)(a) in (b) EU, v katerem je določeno, da je namen skupnih ukrepov na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah olajševanje in pospeševanje pravosodnega sodelovanja pri postopkih in izvrševanju odločitev ter olajševanje izročitve med državami članicami.

32 V nasprotju s tem, kar trdi Advocaten voor de Wereld, ni mogoče sklepati, da se približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic s sprejetjem okvirnih sklepov na podlagi člena 34(2)(b) EU nanaša le na kazenske predpise teh držav članic, navedene v členu 31(1)(e) EU, in sicer tiste o elementih kaznivih dejanj in kaznih na področjih, navedenih v tej določbi.

33 Na podlagi člena 2, prvi odstavek, četrta alinea, EU, je razvoj območja svobode, varnosti in pravice med cilji Unije, člen 29, prvi odstavek, EU pa določa, da so za zagotovitev državljanom visoke stopnje varstva na takem območju pripravljeni skupni ukrepi med državami članicami, zlasti pri pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah. V skladu z drugim odstavkom, druga alinea, tega člena, k uresničitvi tega cilja prispeva „tesnejš[e] sodelovanj[e] med sodnimi in drugimi pristojnimi organi držav članic, [...], skladno z določbami členov 31 [EU] in 32 [EU]“.

34 Vendar pa člen 31(1)(a) in (b) EU ne vsebuje nobenega podatka v zvezi s pravnimi instrumenti, ki jih je treba uporabiti v ta namen.

35 Poleg tega člen 34(2) EU s splošnimi pojmi določa, da Svet „sprejema ukrepe in spodbuja sodelovanje, s čimer prispeva k doseganju ciljev Unije" in „v ta namen" pooblašča Svet, da sprejme različne vrste aktov, naštetih v navedenem členu 2, od (a) do (d), med katerimi so tudi okvirni sklepi in konvencije.

36 Poleg tega niti člen 34(2) EU niti nobena druga določba iz naslova VI Pogodbe EU ne razlikuje med vrstami aktov, ki se lahko sprejmejo glede na zadevo, na kateri temelji skupni ukrep na področju kazenskega sodelovanja.

37 Člen 34(2) EU ne določa niti prednostnega vrstnega reda med različnimi instrumenti, ki so navedeni v tej določbi, tako da ni izključeno, da bi Svet za ureditev istega področja lahko izbiral med več instrumenti, s pridržkom omejitev, ki izhajajo iz lastnosti izbranega instrumenta.

38 V teh okoliščinah člena 34(2) EU v delu, v katerem našteva in določa s splošnimi izrazi različne vrste pravnih instrumentov, ki se lahko uporabijo za „doseganje ciljev Unije", naštetih v naslovu VI Pogodbe EU, ni mogoče razlagati tako, kot da izključuje, da bi približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic s sprejetjem okvirnega sklepa na podlagi navedenega odstavka 2(b) lahko zadevalo druga področja od tistih, naštetih v členu 31(1)(e) EU, in zlasti področje evropskega naloga za prijetje.

39 Razlaga, v skladu s katero približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic s sprejetjem okvirnih sklepov ni dovoljeno le na področjih, določenih s členom 31(1)(e) EU, je potrjena v odstavku 1(c) istega člena, ki določa, da je namen skupnih ukrepov prav tako „zagotavljanje skladnosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah, kolikor je to potrebno za izboljšanje takšnega [pravosodnega] sodelovanja [v kazenskih zadevah]", brez razlikovanja med različnimi vrstami aktov, ki se lahko uporabijo za približevanje teh predpisov.

40 V tem primeru, če člen 34(2)(c) EU izključuje možnost, da bi Svet za približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic lahko uporabil sklep in če se mora pravni instrument skupnega stališča v smislu istega odstavka (2)(a) omejiti na določitev pristopa Unije do posamezne zadeve, se torej postavlja vprašanje, ali je lahko v nasprotju s tem, kar trdi Advocaten voor de Wereld, Svet veljavno uredil področje evropskega naloga za prijetje z okvirnim sklepom namesto s konvencijo v skladu s členom 34(2)(d) EU.

41 Čeprav je res, da bi bil evropski nalog za prijetje lahko predmet konvencije, ima Svet diskrecijsko pravico dati prednost pravnemu instrumentu okvirnega sklepa, če so, kot v tem primeru, pogoji za sprejetje tega akta izpolnjeni.

42 Tega sklepa ne ovrže dejstvo, da Okvirni sklep v skladu z njegovim členom 31(1) s 1. januarjem 2004 v odnosih med državami članicami nadomesti ustrezne določbe prejšnjih konvencij v zvezi z izročitvijo, ki so navedene v tej določbi. Vsaka druga razlaga, ki se ne opira niti na člen 34(2) EU niti na katerokoli drugo določbo Pogodbe EU, bi lahko odvzela bistveni del učinkovitosti pristojnosti Sveta, da

sprejema okvirne sklepe na področjih, ki so bila prej urejena z mednarodnimi konvencijami.

43 Iz tega izhaja, da Okvirni sklep ni bil sprejet v nasprotju s členom 34(2)(b) EU.

Drugo vprašanje

44 Advocaten voor de Wereld v nasprotju z vsemi drugimi strankami, ki so podale stališča v okviru tega postopka, trdi, da člen 2(2) Okvirnega sklepa v delu, v katerem odpravlja ugotavljanje dvojne kaznivosti kaznivih dejanj, določenih v njem, nasprotuje načelu enakosti in prepovedi diskriminacije ter načelu zakonitosti v kazenskih zadevah.

45 Uvodoma je treba poudariti, da Unija v skladu s členom 6 EU temelji na načelu pravne države in spoštuje temeljne pravice, kot jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950, in ki kot splošna načela prava Skupnosti izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic. Iz tega izhaja, da so institucije podvržene nadzoru skladnosti njihovih aktov s pogodbami in splošnimi pravnimi načeli, enako kot države članice, ko izvajajo pravo Unije (glej zlasti sodbi z dne 27. februarja 2007 v zadevi Gestoras Pro Amnistía in drugi proti Svetu, C-354/04 P, ZOdl., str. I-1579, točka 51, in v zadevi Segi in drugi proti Svetu, C-355/04 P, ZOdl., str. I-1657, točka 51).

46 Ni sporno, da sta med temi načeli tako načelo zakonitosti v kazenskem pravu kot načelo enakosti in prepovedi diskriminacije, ki sta bili vsako posebej potrjeni v členih 49, 20 in 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, razglašene 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1).

47 Sodišče mora torej preizkusiti veljavnost Okvirnega sklepa ob upoštevanju navedenih načel.

Načelo zakonitosti v kazenskem pravu

48 Po mnenju Advocaten voor de Wereld je seznam več kot tridesetih kaznivih dejanj, zaradi katerih je običajni pogoj dvojne kaznivosti opuščen takrat, ko odreditvena država članica ta dejanja kaznuje z odvzemom prostosti do najmanj treh let, v tej točki nejasen in nedoločen, ker krši ali bi vsaj lahko kršil načelo zakonitosti v kazenskem pravu. Kazniva dejanja, navedena na tem seznamu, naj ne bi bila razvrščena po njihovi pravni opredelitvi, temveč sestavljajo zelo nejasno določene kategorije nezaželenih dejanj. Oseba, ki ji je bila z izvršitvijo evropskega naloga za prijetje odvzeta prostost brez ugotavljanja dvojne kaznivosti, naj ne bi imela koristi od jamstva, v skladu s katerim mora kazensko pravo izpolnjevati pogoje natančnosti, jasnosti in predvidljivosti, ki vsakomur omogočajo, da v trenutku storitve določenega dejanja ve, ali slednje pomeni kaznivo dejanje ali ne, in to v nasprotju s tistimi, ki jim je prostost odvzeta drugače kot z evropskim nalogom za prijetje.

49 Ugotoviti je treba, da je bilo načelo zakonitosti v kazenskem pravu (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), ki je del splošnih pravnih načel, na katerih temeljijo skupne ustavne tradicije držav članic, določeno tudi v različnih mednarodnih pogodbah, zlasti s členom 7(1) Evropske konvencije o človekovih pravicah in temeljnih

svoboščinah (glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 12. decembra 1996 v zadevi X, C-74/95 in C-129/95, Recueil, str. I-6609, točka 25, in z dne 28. junija 2005 v zadevi Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točke od 215 do 219).

50 To načelo določa, naj zakon jasno opredeli kazniva dejanja in kazni, s katerimi se ta kaznujejo. Ta pogoj je izpolnjen, ko lahko naslovnik norme iz besedila zadevne določbe in po potrebi s pomočjo njene razlage s strani sodišč razbere, za katera dejanja in opustitve mora kazensko odgovarjati (glej zlasti sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Coëme in drugi proti Belgiji z dne 22. junija 2000, *Recueil des arrêts et décisions* 2000-VII, točka 145).

51 V skladu s členom 2(2) Okvirnega sklepa so kazniva dejanja, navedena v tej določbi, razlog za predajo osebe na podlagi evropskega naloga za prijetje brez ugotavljanja dvojne kaznivosti storjenega dejanja, „če so v odreditveni državi članici kazniva z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti do najmanj treh let in kot so opredeljena po pravu odreditvene države članice".

52 Zato, čeprav države članice dobesedno prevzamejo navedbo kategorij kaznivih dejanj iz člena 2(2) Okvirnega sklepa za njegovo izvajanje, sama opredelitev teh kaznivih dejanj in kazni, ki se izrečejo, izhajajo iz prava „odreditvene države članice". Namen Okvirnega sklepa ni uskladitev zadevnih kaznivih dejanj v zvezi z njihovimi elementi ali kaznimi, ki so predpisane zanje.

53 Čeprav člen 2(2) Okvirnega sklepa opušča ugotavljanje dvojne kaznivosti za kategorije kaznivih dejanj, navedenih v tej določbi, opredelitev slednjih in kazni, ki se izrečejo, še naprej ostaja v pristojnosti prava odreditvene države članice, ki mora, kot

je sicer določeno v členu 1(3) tega okvirnega sklepa, spoštovati temeljne pravice in temeljna pravna načela, kot so določena s členom 6 EU, in s tem načelo zakonitosti v kazenskem pravu.

54 Iz tega izhaja, da člen 2(2) Okvirnega sklepa v delu, v katerem opušča ugotavljanje dvojne kaznivosti za kazniva dejanja, navedena v tej določbi, ni neveljaven zaradi kršitve načela zakonitosti v kazenskem pravu.

Načelo enakosti in prepovedi diskriminacije

55 Advocaten voor de Wereld meni, da je načelo enakosti in prepovedi diskriminacije kršeno z Okvirnim sklepom, ker se pri drugih kaznivih dejanjih, ki niso zajeta v členu 2(2) tega okvirnega sklepa, zahtevana oseba lahko preda pod pogojem, da dejanja, za katera je bil odrejen nalog za prijetje, po zakonu izvršitvene države članice pomenijo kaznivo dejanje. Tako razlikovanje naj ne bi bilo objektivno upravičeno. Opustitev ugotavljanja dvojne kaznivosti naj bi bila toliko bolj sporna, ker v Okvirnem sklepu ni nobene podrobne opredelitve dejanj, za katera se zahteva predaja. Ureditev tega sklepa naj bi vodila do neupravičenih razlik pri obravnavanju posameznikov glede na to, ali so bila kazniva dejanja storjena v izvršitveni državi članici ali zunaj te države. Tem posameznikom naj bi bilo torej glede odvzema prostosti sojeno drugače, ne da bi bilo to upravičeno.

56 Poudariti je treba, da načelo enakosti in prepovedi diskriminacije zahteva, naj se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in naj se različni položaji ne obravnavajo

enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (glej zlasti sodbo z dne 26. oktobra 2006 v zadevi Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04, ZOdl., str. I-10211, točka 72 in navedena sodna praksa).

57 Kar po eni strani zadeva izbor 32 kategorij kaznivih dejanj, navedenih v členu 2(2) Okvirnega sklepa, je Svet na podlagi načela medsebojnega priznavanja in ob upoštevanju visoke stopnje zaupanja in solidarnosti med državami članicami lahko sklepal, da so bodisi zaradi njihove narave bodisi zaradi zagrožene kazni do najmanj treh let kategorije kaznivih dejanj spadajo med tista kazniva dejanja, katerih teža kršitve reda in javne varnosti upravičuje dejstvo, da se ne zahteva ugotavljanje dvojne kaznivosti.

58 Zato je razlikovanje, čeprav predpostavimo, da je položaj oseb, osumljenih storitve kaznivih dejanj iz seznama iz člena 2(2) Okvirnega sklepa ali obsojenih storitve teh kaznivih dejanj, primerljiv s položajem oseb, osumljenih storitve ali obsojenih za kazniva dejanja, ki niso našteta na tem seznamu, v vsakem primeru objektivno utemeljeno.

59 Kar po drugi strani zadeva dejstvo, da bi nenatančnost pri opredelitvi zadevnih kategorij kaznivih dejanj lahko povzročila neenoten prenos Okvirnega sklepa v različne nacionalne pravne rede, zadostuje poudarek, da njegov namen ni uskladitev materialnega kazenskega prava v državah članicah in da nobena določba iz naslova VI Pogodbe EU, katere člena 34 in 31 sta bila določena kot pravni temelj tega okvirnega sklepa, ne pogojuje uporabe evropskega naloga za prijetje za uskladitev kazenskih zakonodaj držav članic na področju zadevnih kaznivih dejanj (glej po analogiji zlasti sodbi z dne 11. februarja 2003 v zadevi Gözütok in Brügge, C-187/01 in C-385/01, Recueil, str. I-1345, točka 32, ter sodbo z dne 28. septembra 2006 v zadevi Gasparini in drugi, C-467/04, ZOdl., str. I-9199, točka 29).

60 Iz tega izhaja, da člen 2(2) Okvirnega sklepa v delu, v katerem opušča ugotavljanje obstoja dvojne kaznivosti za kazniva dejanja, navedena v tej določbi, ni neveljaven zaradi kršitve člena 6(2) EU in, podrobneje, načela zakonitosti v kazenskem pravu ter načela enakosti in prepovedi diskriminacije.

61 Glede na vse navedene ugotovitve je treba odgovoriti, da pri preučitvi zastavljenih vprašanj ni bil ugotovljen noben dejavnik, ki bi vplival na veljavnost Okvirnega sklepa.

Stroški

62 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Pri preučitvi zastavljenih vprašanj ni bil ugotovljen noben dejavnik, ki bi vplival na veljavnost Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami.

Podpisi